

Projekt „Dotkněte se inovací“

CZ.1.07/1.3.00/51.0024

Cizí jazyky

Mgr. Miroslav Kučera

Praha

2015

Dotkněte se inovací CZ.1.07/1.3.00/51.0024

CIZÍ JAZYKY

Miroslav Kučera

Předmět: Cizí jazyky

Klíčová slova: cizí jazyk, aplikace, komiks, Avatar

1. Úvod

Výuka cizích jazyků prochází v posledních letech velkými změnami. Ty se především týkají rozsahu učebních hodin a počtu cizích jazyků v povinné školní docházce. Žáci se tak musí učit dvěma cizími jazyky. Při jejich výuce je velice podstatná zvuková složka předávaných informací. Původní CD přehrávače nahradily počítače, které zprostředkují i zrakové vjemy. Mobilní dotyková zařízení jsou snad přímo předurčena pro výuku cizích jazyků.

2. Výhody začlenění mobilních dotykových zařízení do výuky

Na našich školách je nejčastěji vyučován jazyk anglický. V tomto jazyce je také vytvořeno největší množství aplikací, programů, videí a dalších materiálů, které můžeme ve výuce cizího jazyka využít. Jazyk je nezbytné často používat. K tomu jsou právě dotyková zařízení, vzhledem k svým vlastnostem, ideální. Můžeme využít tzv. prostojové učení, shlédnout videa, případně komunikovat s jeho pomocí přímo v cizím jazyce. Díky velkému rozšíření dotykových zařízení u mladé populace je pak jen na učitelích ukázat jim **edukativní** možnosti těchto zařízení, mezi jejichž výhody patří individualizace, možnost volit vlastní tempo a náročnost, rozmanitost i okamžitá zpětná vazba,

3. Nevýhody začlenění mobilních dotykových zařízení do výuky

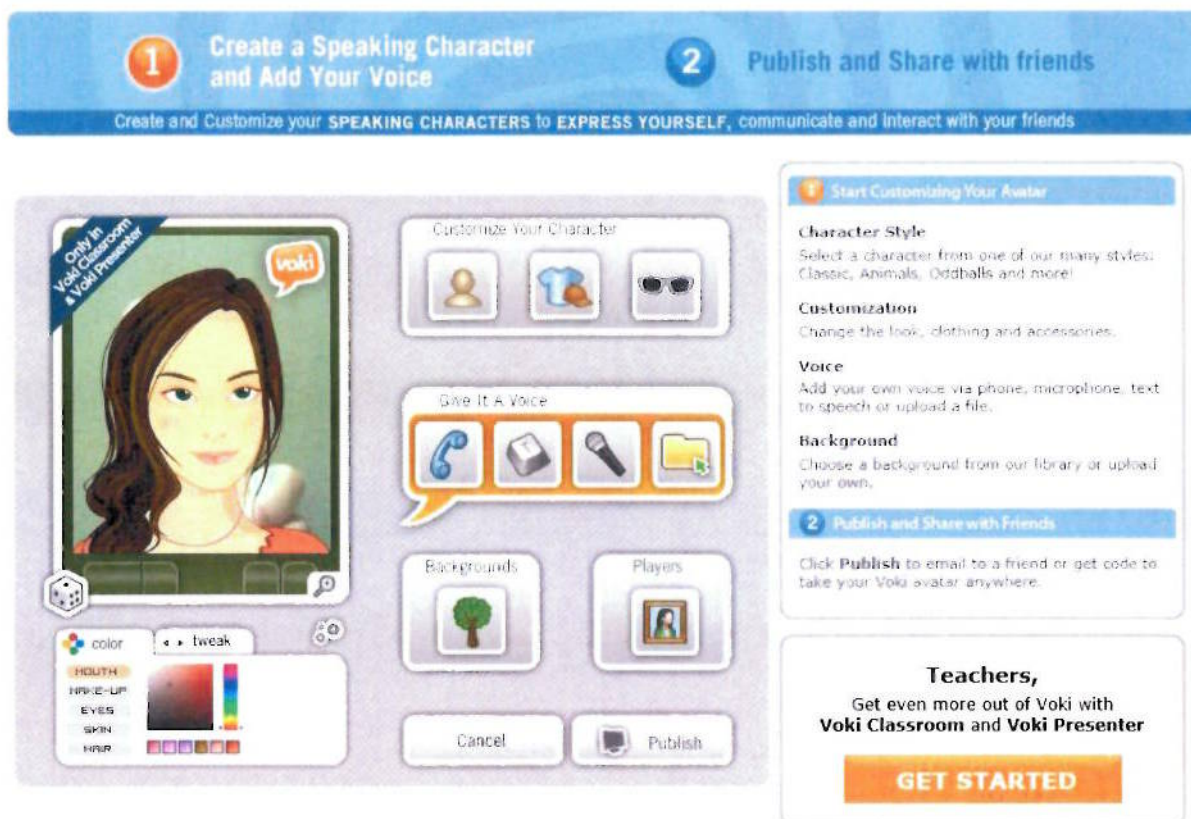
Pokud budeme hovořit o využití mobilních dotykových zařízení přímo v hodinách, pak jejich použití přináší také nevýhody. Využití internetu klade vysoké nároky na vybavení školy. Nejen na vlastní připojení, ale také na ochranu. Nevýhoda také může být v náročnosti na učitele, který chce tato zařízení používat. Často jsou technické a technologické znalosti a dovednosti na velice nízké úrovni. Další nevýhodu vidíme v možnosti využití obrovského množství aplikací a materiálů, zvláště v anglickém jazyce. Najít tu „správnou“ aplikaci může být velice obtížné. Jejím hledáním můžeme ztratit příliš mnoho času, který bychom mohli využít smysluplněji. Proto je vhodné využít zkušenosti ostatních.

4. Zdroje pro výuku

V následující části bude vedeno několik zdrojů pro výuku cizího jazyka s krátkým komentářem.

- Voki <http://www.voki.com/create.php>

Jednoduchá online aplikace, kterou nemusíte stahovat. Využít ji mohou i ti nejmenší.

Voki is intended for non-commercial use. For more info, see our [Terms of Use](#). To use avatars for business, please visit [SitePal.com](#).

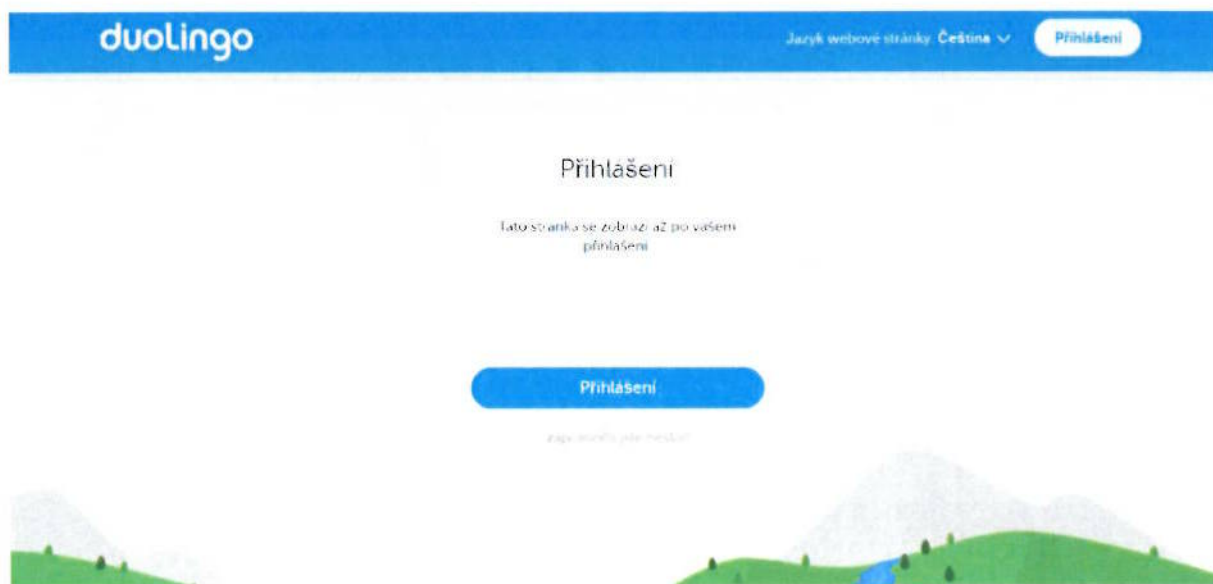
V této aplikaci si každý může vytvořit svého mluvícího avatara. Avatarem může být člověk, zvíře, příšerka, Můžete přidávat a měnit oblečení, čepici, vlasy, vousy atd. Tyto činnosti lze využít při zadání úkolu, kdy každý žák musí vytvořit avatara podle určitého zadání.

Na závěr můžeme napsat nějaký text, který avatar přečte, nebo namluvit komentář. Výhodou je možnost volit i jiné cizí jazyky. Opět můžeme zadat požadavky, jak mají žáci komentář vytvořit. Celý proces ukončíme publikováním. Svého avatara můžeme poslat mailem nebo zaslat ve formě odkazu.

Výstup aplikace je možno shlédnout na níže uvedené adrese

<http://www.voki.com/pickup.php?scid=11034953&height=267&width=200>

- Duolingo <https://www.duolingo.com/>

Výuka druhého cizího jazyka s pomocí toho, který už trochu umíte? To přesně tato aplikace nabízí. Po přihlášení si zvolíte jazyk, ve kterém bude výuka probíhat. Nejspíše angličtinu. Protože čeština kupodivu chybí. A potom druhý jazyk, který se chcete učit. Na výběr je francouzština, němčina, italština, španělština a portugalština.

Od jednoduchých lekcí zaměřujících se na slovní zásobu se postupně dostanete také ke gramatice. Vše zábavnou formou a na profesionální úrovni. Aplikace je vzhledem ke své kvalitě překvapivě zdarma a výhodou je, že si ji můžete stáhnout pro všechny nepoužívané operační systémy. Tedy i do svého telefonu s Androidem nebo iOS.

- YouTube <https://www.youtube.com/user/wearebusybeavers>

Na YouTube naleznete celou řadu videí, které můžete úspěšně použít ve své výuce. Od úplných začátečníků až pro pokročilé studenty. Jsou zde ucelené řady videí, které slouží při výuce jednotlivých témat v hodinách nebo také videa, která můžete přehrát pro motivaci, případně jako doplňkové video v jiném předmětu při použití metody CLIL.

Některé servery využívají videí z YouTube a doplňují například titulky. Pak se tato videa dají použít i v jiných předmětech.

České titulky - <http://www.videacesky.cz/?s=nadkupa>

Výuka začátečníků - <https://www.youtube.com/watch?v=jNg3KuUFkxU>

Němčina - <https://www.youtube.com/watch?v=SjRkzRR4Yc8>

- Komiks <http://comicscreator.cz/>

Velice zajímavou aktivitou ve výuce a nejen cizích jazyků je využití komiksu. V této aktivitě je žákům dán prostor pro jejich tvořivost, představivost. U menších dětí není potřeba velká motivace, prostě je to baví. Ve vyšších ročnících je to vždy o něco těžší. Existuje řada aplikací pro tvorbu komiksu. Některé umožňují vytvořit pouze tři snímky, některé umožňují vkládat i vlastní obrázky, v řadě případů je pak problém s uložením, respektive sdílením či exportem vytvořeného komiksu.

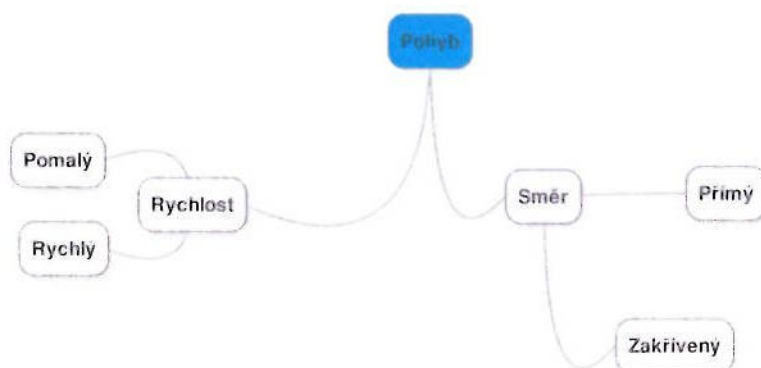
<http://www.rexo.cz/komix/vytvor/>

<http://www.comiclfe.com/>

- Myšlenkové mapy <https://www.mindmup.com/#m:new--1422836641626>

<http://www.spiderscribe.net/>

Aplikace mohou být využity nejen ve výuce cizího jazyka. Je to jedna z možností, jak žák může prezentovat své myšlenky, postupy. Opět existuje celá řada aplikací a možností. Práce v nich je většinou bezproblémová. V některých případech opět nefungují v IE.

- Angličtina v jiných předmětech <http://concord.org/stem-resources>

Na tomto odkazu je velké množství aplikací a výukových videí. Filtrovat můžete podle předmětů, oblastí a také podle úrovně (typu škol).

5. Ukázky inovativních metod výuky cizího jazyka

Využitím mobilních dotykových zařízení ve výuce se nestávám moderním učitelem. Nedílnou součástí by měla být i změna metod a především cílů, kterých s pomocí těchto zařízení může učitel dosáhnout. Stále větší důraz je kladen na získání dovedností a pracovních postupů, které jsou důležité při dalším vzdělávání a později v zaměstnání. Při výuce cizího jazyka však stále

velkou roli hraje dril a vlastní znalosti. Bez slovní zásoby není možné postoupit do vyšších úrovní použití cizího jazyka.

Jednou z velkých výhod výuky v cizím jazyce je množství dostupných materiálů. Učitel žákům ukáže možnosti využití těchto materiálů a také vytvoření nějakého výstupu. V následujících ukázkách vám budou nastíněny dvě možné metody výuky cizího jazyka.

Převrácená třída

Při této metodě se část aktivit žáků přesouvá mimo vlastní vyučovací hodinu. Je zřejmé, že tuto metodu musíme s žáky postupně rozvíjet a naučit je ji skutečně používat.

Na začátku vlastního vzdělávacího celku žákům poskytneme materiál, případně odkaz, s jehož pomocí získají určité znalosti, vědomosti.

<https://www.youtube.com/watch?v=MqsHPm-qsdE> <https://www.youtube.com/watch?v=jNg3KuUFkxU>

Například v těchto videích se žáci dozvědí názvy jednotlivých druhů oblečení a doplňků, včetně jednoduchých vět s jejich použitím. Jejich úkolem bude si do školy připravit obrázek, na kterém bude třeba 5 druhů oblečení i s anglickým názvem.

Vlastní činnost v hodině pak bude spočívat ve skupinové práci. Žáci si navzájem zkontrolují svoje práce a opraví případné chyby.

Do pracovního listu pak k oblečené postavě doplní správné názvy oblečení (tento list může být v elektronické podobě – žáci mají tablety). Dále pustíme video, které již měli na doma a zkusíme společně nebo jednotlivě výslovnost. Pak i jednotlivě věty.

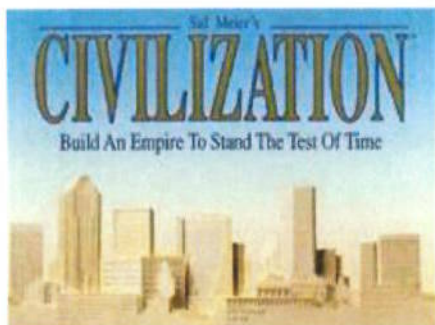
V další části hodiny jim představíme aplikaci Voki a ukážeme základy práce v této aplikaci - <http://www.voki.com/create.php>. Pokud mají svá dotyková zařízení, můžeme jim nechat čas na vyzkoušení. Jejich domácím úkolem pak bude vytvořit avatara podle předem zadaných kritérií. Barva vlasů, čepice, triko, košile, součástí pak bude nahrát avatarovi několik vět týkajících se jeho oblečení.

Ve zbylém čase můžeme zopakovat probranou látku.

Hry ve výuce (simulace)

Jednou z mála oblastí využívaných ve výuce jsou hry. Máme teď na mysli hry, které nejsou pro výuku primárně připraveny. Řada těchto her skýtá velké možnosti využití. Od úplných základů, tedy seznámení se se slovní zásobou v určité oblasti až po tvorbu esejí ve vyšších ročnících a na středních školách.

Jednou z her, které tyto činnosti umožňuje je Civilization.

Je to klasická tahová strategie. Hráč zde má za úkol rozvíjet svou civilizaci od prvopočátku (4000 let před naším letopočtem) až po objevování jiných hvězdných systémů. Vše je v angličtině. Hráč zakládá města, objevuje kontinenty, komunikuje s protivníky, uzavírá dohody, vyměňuje zboží a to vše ve velice jednoduché grafice běžící pod operačním systémem MS DOS. Takže už první informace a dovednost pro případné zájemce. Jak spustit tuto starší hru v současném operačním systému? Řešením je stažení programu DOSBox 0.74.

Hráč musí postupně vynalézat, objevovat a získávat znalosti, s jejichž pomocí může budovat další budovy a produkovat lepší jednotky. To vše se odehrává na pozadí náboženských a kulturních rozdílů. V úvodu si totiž může zvolit národ, za který bude hrát. Tím je už nastaven úvodní rozdíl pro jednotlivé hráče. Každý národ totiž získává na začátku jiné znalosti. Dále můžeme volit množství pevniny, klima a další nastavení, která mi simulují různé podmínky pro vlastní hru.

A jak může tedy vypadat výuka využívající tuto hru?

V první fázi musíme žákům ukázat, kde tuto hru získat a jak ji spustit (ve vyšších ročnících to může být i součástí zadání pro žáky, studenty).

No a pak už může následovat zadání:

1. Prozkoumejte úvodní znalosti všech národů a stanovte, který z těchto národů má nejlepší startovací podmínky pro svůj rozvoj vzhledem ke strategii. Jednotlivé národy vypiš i s úvodními vědomostmi.

- a) válečná, agresivní
- b) umírněný rozvoj
- c) aktivní, obchodní

2. Na mapě je velké množství polí s různým terénem. Zjisti, která pole jsou nejvýhodnější a na kterém z nich je nejlepší založit město. Jednotlivé možnosti vypiš a charakterizuj.

3. Zjisti, které jednotky můžeš produkovat v roce 2000 před naším letopočtem. Vypiš je a charakterizuj jejich vlastnosti.

4. Na každém poli uvnitř města se vyskytují tři symboly. Dále jsou zde žluté kříže a modré lampičky. Zjisti, co tyto symboly představují. Popiš je a charakterizuj.

Všechny tyto dotazy samozřejmě zadáváme v angličtině. Slovní zásobu přizpůsobujeme úrovni žáků, stejně tak jako zadání vlastních úkolů.

Jedním z cílů je, aby žáci, studenti začali vnímat hry i z jiného pohledu. Hledali v nich více možností pro svůj rozvoj.

Výstupem mohou být různé prezentace, ale také již zmiňované myšlenkové mapy nebo komiksy.

6. doporučení

Cizí jazy, to je především slovní zásoba a komunikace. Slovní zásobu si každý žák musí vytvořit sám. Ke komunikaci již někoho potřebuje. A tady může alespoň částečně pomoci mobilní dotykové zařízení. Stejně ale nenahradí komunikaci s člověkem, učitelem. Všechny aktivity by tedy měly směřovat ke konečnému cíli a tím je slovní sdělení, komunikace.